

ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ
2023-2027

ΦΑΚΕΛΟΣ

Υπό σκέψη η αγρανάπαυση, προσοχή στην αμειψισπορά

Διαφορετικό βοτανικό γένος μια φορά στα τρία χρόνια για το σύνολο των αγροτεμαχίων

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

«Προσοχή ακόμη και στα οργώματα» έγραφε ο πρωτοσέλιδος τίτλος της Agrenda στις αρχές του Ιουνίου με βάση τις απαιτήσεις για τη λήψη όλων των άμεσων ενισχύσεων, οι οποίες πλέον έχουν ξεκινήσει να απασχολούν έντονα τους καλλιεργητές ενόψει και των χειμερινών σπορών. Πράγματι για την πληρωμή των επιδοτήσεων του 2024 μπαίνουν σε ισχύ νέοι κανόνες αιρεσιμότητας με τους κύριους που θα πρέπει να προβληματίζουν τον αγροτικό κόσμο να έχουν να κάνουν με την φυτοκάλυψη (ΚΓΠΚ 6), την αμειψισπορά (ΚΓΠΚ 7) και την αγρανάπαυση (ΚΓΠΚ 8).

Η φυτοκάλυψη αναφέρει πως το αγροτε-

μάχιο θα πρέπει να καλύπτονται με καλλιέργεια ή υπολείμματα αυτής από 15 Νοεμβρίου 2023 έως και τις 15 Μαρτίου 2024. Για τους καλλιεργητές χειμερινών σιτηρών, εξ ορισμού, δεν τίθεται ζήτημα για τήρηση αυτής. Ωστόσο για τις εαρινές, είναι μία αιρεσιμότητα που δεν είναι εύκολο να ικανοποιηθεί όπως σημειώνει και η ΕΘΕΑΣ, αφού ταυτόχρονα η Ξηρασία σε ορισμένες περιοχές της χώρας και οι πλημμύρες σε άλλες, έχουν μεταβάλει τον συνηθισμένο προγραμματισμό των εργασιών των αγροτών και εκ των πραγμάτων μεταβάλλουν τους συνηθισμένους χειρισμούς του εδάφους. Από αυτήν την αιρεσιμότητα γεννάται και ο προβληματισμός για την «απαγόρευση οργωμάτων». Αναφορικά με την αμειψισπορά, θα πρέπει να γνωρίζουν οι αγρότες ότι θα

πρέπει να αλλάζει η καλλιέργεια τουλάχιστον στο 1/3 ετησίως ώστε σε βάθος τριετίας να έχει εξασφαλιστεί πως το 100% του αγροτεμαχίου έχει σπαρθεί με διαφορετικό βοτανικό γένος. Για την αγρανάπαυση ενδέχεται να υπάρξουν εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να «νερώσει» κάπως η υποχρέωση για το 7% του χωραφιού.

Σημειώνεται πως από το 2025 ξεκινάει και οι κοινωνικές αιρεσιμότητες αλλά και η αιρεσιμότητα που έχει να κάνει με την προστασία των τυρφώνων. Με την κοινωνική αιρεσιμότητα σε ισχύ οι Έλληνες αγρότες που απασχολούν εργάτες γης θα έχουν υποχρέωση να τους ασφαλίζουν και να τους παρέχουν καλές συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, αν θέλουν να συνεχίσουν να παίρνουν επιδοτήσεις.

“

Νέοι κανόνες
Για την πληρωμή των επιδοτήσεων του 2024 μπαίνουν σε ισχύ νέοι κανόνες αιρεσιμότητας που έχουν να κάνουν με την φυτοκάλυψη, την αμειψισπορά και την αγρανάπαυση

Για τους παραγωγούς που υπέβαλαν αιτήσεις ΟΣΔΕ 2023 στις πυρόπληκτες και πλημμυρισμένες περιοχές, έχουν ανακύψει προβλήματα εφαρμογής που αναμένουν άμεσα διευκρινίσεις

10 Ερωταπαντήσεις για την αιρεσιμότητα

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Συνολικά εννέα κανόνες αιρεσιμότητας καλούνται να τηρήσουν οι αγρότες για τη λήψη των άμεσων ενισχύσεων για το 2024. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτούν οι κανόνες που αφορούν αρόσιμες εκτάσεις άνω των 100 στρεμμάτων και αφορούν την αμειψισπορά (ΚΓΠΚ 7) και την αγρανάπαυση (ΚΓΠΚ 8). Για την φυ-

τική κάλυψη (ΚΓΠΚ 6) θα πρέπει να υπάρξουν περαιτέρω εξηγήσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και το ΥΠΑΑΤ, καθώς ο κανόνας αυτός πρακτικά και ρεαλιστικά δεν δύναται να ακολουθηθεί από μερίδα αγροτών-καλλιεργητών που προγραμματίζουν εαρινές σπορές. Πρόκειται ουσιαστικά για έναν κανόνα φτιαγμένο για τη βόρεια Ευρώπη που ουδεμία σχέση μπορεί να έχει με τις καλλιεργητικές συνθήκες στη χώρα μας αναφέρονται έμπειροι γεωπόνοι.

Με κλίση
Σε αγροτεμάχια αρόσιμων καλλιεργειών με κλίση μεγαλύτερη του 15% απαγορεύεται η άροση από τη 01/11 εκάστου έτους έως και τις 15/03 του επόμενου έτους

1 Τι είναι η ΚΓΠΚ 7: Αμειψισπορά

Στις εκμεταλλεύσεις με εκτάσεις αροτραίων καλλιεργειών άνω των 100 στρεμμάτων, εφαρμόζεται αμειψισπορά της κύριας καλλιεργείας ετησίως:

α. Ο γεωργός πρέπει να εξασφαλίσει τουλάχιστον στο 1/3 της έκτασης που καλύπτεται με αροτραίες καλλιεργείες τη διαδοχή καλλιεργειών διαφορετικών βοτανικών γενών ώστε εντός 3 καλλιεργητικών περιόδων κάθε αγροτεμάχιο με αροτραία καλλιεργεία να έχει καλλιεργηθεί με τουλάχιστον δυο (2) κύριες καλλιεργείες διαφορετικών βοτανικών γενών π.χ. βαμβάκι, αραβόσιτος, σιτάρι, κ.α. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται τα αγροτεμάχια με πολυετείς καλλιεργείες ή αγρωστώδη και άλλα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά, καθώς και η γη υπό αγρανάπαυση.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Υποομάδες της ίδιας ομάδας καλλιεργείας δεν νοούνται ως διαφορετική ομάδα καλλιεργείας.

β. Εναλλακτικά: σε περίπτωση που κάποιο αγροτεμάχιο σπαρθεί με χειμερινή επίσημη καλλιεργεία διαφορετικού γένους από την κύρια καλλιεργεία, ανελλιπώς για τρεις καλλιεργητικές περιόδους, η οποία παραμένει από 15/11 εκάστου έτους μέχρι τις 5/3 του επόμενου έτους ή μέχρι τουλάχιστον 4 εβδομάδες πριν τη σπορά της εαρινής καλλιεργείας (όπως αναφέρεται στο ii), το χρονικό διάστημα με υποχρεωτική αλλαγή της κύριας καλλιεργείας παρατείνεται κατά μια καλλιεργητική περίοδο (4 αντί 3).

Εξαιρούνται αγροτεμάχια με πολυετείς, κτηνοτροφικά και η γη υπό αγρανάπαυση.

2 Αν αλλάξει όλο το αγροτεμάχιο σε ένα έτος, «βγαίνει» η δέσμευση για εναλλαγή στο 1/3 ετησίως;

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ αναφέρει πως θα πρέπει να αλλάξει η καλλιεργεία τουλάχιστον στο 1/3 ετησίως ώστε σε βάθος τριετίας να έχει εξασφαλιστεί πως το 100% του αγροτεμαχίου έχει σπαρθεί με διαφορετικό βοτανικό γένος σε σχέση με το πρώτο έτος. Εύλογα δημιουργείται το ερώτημα αν ένας αγρότης με βαμβάκι το 2023 σπείρει φρέτος το χειμώνα σκληρό σιτάρι, αν απαλλάσσεται από την αμειψισπορά για τις επόμενες δύο καλλιεργητικές περιόδους. Εδώ ο ΟΠΕΚΕΠΕ δεν έχει δώσει απάντηση.

3 Παραγωγός που θα πάρει νέα αγροτεμάχια, πώς θα υπολογίσει την εναλλαγή καλλιεργείας;

Η υποχρέωση αμειψισποράς συνδέεται με το αγροτεμάχιο, ακόμα και αν αυτό δηλώνεται στην ΕΑΕ διαφορετικών δικαιούχων από έτος σε έτος. Στις περιπτώσεις λοιπόν νέας μίσθωσης αγροτεμαχίων θα λαμβάνεται υπόψη η καλλιεργεία του αγροτεμαχίου την προηγούμενη χρονιά έτσι ώστε να ενταχθεί στις υποχρεώσεις αμειψισποράς της εκμετάλλευσης. Όλες οι σχετικές πληροφορίες με το είδος καλλιεργείας, για παράδειγμα θα μπορούν να αναφέρονται στο ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης.

4 Ποιες εκμεταλλεύσεις εξαιρούνται από την ΚΓΠΚ 7: Αμειψισπορά

Από την υποχρέωση εξαιρούνται οι εκμεταλλεύσεις κάτω των 100 στρεμμάτων και:

1. Καλλιεργείες ρυζιού
2. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της αρόσιμης γης:
 - χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,
 - καλλιεργείται με ψυχανθί,
 - χρησιμοποιείται ως γη υπό αγρανάπαυση,
 - αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων.
3. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης:
 - αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο,
 - χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,
 - είναι οριζοκαλλιεργεία,
 - αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων

4. Οι εκμεταλλεύσεις που έχουν πιστοποιηθεί ως βιολογικές.

5 Απαγορεύεται το όργωμα;

Με βάση την ΚΓΠΚ 6: «Ελάχιστη κάλυψη του εδάφους» από 15 Νοεμβρίου 2023 έως και τις 5 Μαρτίου 2024 απαιτείται να υπάρχει φυτική κάλυψη στα αγροτεμάχια. Ωστόσο, εφόσον απαιτείται να γίνει προετοιμασία του εδάφους για την επόμενη εαρινή καλλιεργεία, ο παραγωγός δύναται να διακόψει την εδαφοκάλυψη πριν τη λήξη του ως άνω διαστήματος, λαμβανομένου υπόψη ότι το χρονικό διάστημα έως την εαρινή σπορά, δεν μπορεί να υπερβεί τις τέσσερις (4) εβδομάδες. Οπότε εμμέσως, η απάντηση που μπορεί να δοθεί με κάθε επιφύλαξη είναι «Ναι». Ωστόσο, όπως μεταφέρεται στην Agrenda αυτό δεν επηρεάζει τις χειμερινές καλλιεργείες. Δηλαδή ένας αγρότης μπορεί να μπει να οργώσει και να σπείρει σιτάρι στις 25/11 χωρίς να επηρεάζεται από αυτή τη δέσμευση. Αυτοί που επηρεάζονται είναι εκείνοι με εαρινές καλλιεργείες: Ωστόσο:

- **Πρώτον:** Δεν προσδιορίζονται οι «ισοδύναμοι τρόποι προετοιμασίας του εδάφους.
- **Δεύτερον:** Σε ορισμένες περιοχές αν δεν οργωθούν τα αγροτεμάχια μετά την συγκομιδή βαμβακιού, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί ακόμη και μετά τις 15 Νοεμβρίου, είναι αδύνατο να ακολουθήσει σπορά λιλάνθου (περίοδος Μαρτίου) την επόμενη καλλιεργητική περίοδο.
- **Τρίτον:** Όπως σημειώνει η ΕΘΕΑΣ η ΚΓΠΚ 6 είναι μία αιρεσιμότητα που δεν είναι εύκολο να ικανοποιηθεί, αφού ταυτόχρονα η ξηρασία σε ορισμένες περιοχές της χώρας και οι πλημμύρες σε άλλες, έχουν μεταβάλει τον συνηθισμένο προγραμματισμό των εργασιών των αγροτών και εκ των πραγμάτων μεταβάλλουν τους συνηθισμένους χειρισμούς του εδάφους. Σχετικό αίτημα εξαίρεσης για τον Έβρο έχουν κάνει οι αγροτικοί σύλλογοι Βύσσης, Ορεστιάδας και Τριγώνου.

Σημειώνεται πως πέρα από την φυτική κάλυψη, με βάση τον ΚΓΠΚ 5 «Διαχείριση της κατεργασίας του εδάφους: Σε αγροτεμάχια αρόσιμων καλλιεργειών με κλίση μεγαλύτερη του 15% απαγορεύεται η άροση από τη 01/11 εκάστου έτους έως και τις 15/03 του επόμενου έτους.

● **Τέτατον:** Ο γενικός γραμματέας Ενωσιακών Πόρων, Δημήτρης Παπαγιαννίδης αναφέρει σε ανάρτησή του με τίτλο «Η άροση και οι φήμες για διάφορες απαγορεύσεις» πως «Πρέπει να γίνει σαφές ότι οι απαγορεύσεις στα οργώματα από 1η Νοεμβρίου 2023 έως και 15 Μαρτίου 2024 ισχύουν μόνο για αγροτεμάχια με κλίση μεγαλύτερη του 15%. Ο κ. Παπαγιαννίδης όμως αναφέρεται προφανώς στην ΚΓΠΚ 5 και δεν δίνει απάντηση για τη δέσμευση φυτικής κάλυψης.

Το ποσοστό 7% των ευνοϊκών για τη βιοποικιλότητα στοιχείων θα διατηρηθεί.

6 Πώς θα γίνει ο έλεγχος της φυτοκάλυψης;

Το ερώτημα των ελέγχων είναι πολύ σημαντικό, καθώς από αυτούς θα εξαρτάται αν θα υπάρξουν ποινές επιλεξιμότητας για την παράβαση των Κανόνων όσον προς τις ελάχιστες φυτοκάλυψης. Αν γίνει με δορυφόρο (monitoring) ποιος εγγυάται πως θα δώσει σωστά αποτελέσματα καθώς σε κάποιες περιπτώσεις είναι δύσκολο να φανεί καθαρά αν πράγματι υπάρχει φυτοκάλυψη (π.χ καλαμιά κ.λπ);

7 Τι είναι η ΚΓΠΚ 8 που αφορά την αγρανάπαυση;

Για γεωργικές εκμεταλλεύσεις με αρόσιμη γη άνω των 100 στρεμμάτων απαιτείται: α. τουλάχιστον το 4 % της αρόσιμης γης σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση, ή β. τουλάχιστον το 7 % της αρόσιμης γης σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση, εμβόλιμων καλλιεργειών και των καλλιεργειών που δεσμεύουν άζωτο, που καλλιεργούνται χωρίς τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, εκ των οποίων το 3 % είναι μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση.

8 Διαφορετικά γένη Σε βάθος τριετίας να έχει εξασφαλιστεί πως το 100% του αγροτεμαχίου έχει σπαρθεί με διαφορετικό βοτανικό γένος σε σχέση με το πρώτο έτος

νομήνους της γης υπό αγρανάπαυση. Οι εμβόλιμες καλλιεργείες είναι: σινάπι, φαγόπυρο, κριθάρι, ελαιοκράμβη, σίκλη, βρώμη, λόλιου μονοτέτες (υπολογίζονται με 0,3 επί τα στρέμματα). Οι καλλιεργείες που δεσμεύουν άζωτο είναι τα ψυχανθί, οι ζωστροφές κ.λπ.

9 Ποιοι εξαιρούνται από την ΚΓΠΚ 8;

1. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της αρόσιμης γης:

- i. χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών (κοφτολίβαδα και λόλιουμ),
- ii. καλλιεργείται με καλλιεργείες ψυχανθών: μηδική, τριφύλλια, φασόλια, ρεβύθια, μαυρομάτικα, λωτός, κουκιά, φακές, λούπινα, μπιζέλια ή πίσσα, βίκος, ρόβη, λαθούρια. Ως κύρια καλλιεργεία ψυχανθών μπορούν να θεωρηθούν οι καλλιεργείες ζωστροφών εφ' όσον αποτελούνται από κάποιο από τα προαναφερθέντα ψυχανθί, καθώς και τα οσπριοειδή,
- iii. χρησιμοποιείται ως γη υπό αγρανάπαυση, iv. αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων.

2. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης:

- i. αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο, ii. χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών (κοφτολίβαδα και λόλιουμ),
- iii. καλλιεργείται με καλλιεργείες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιεργείας, iv. αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων.

9 Θα υπάρξει άλλη παράταση για τις δεσμεύσεις ΚΓΠ 7: Αμειψισπορά και ΚΓΠ 8: Αγρανάπαυση

Για το έτος υποβολής αιτήσεων ΟΣΔΕ 2023 κατά παρέκκλιση δεν απαιτήθηκε η εφαρμογή αμειψισποράς (ΚΓΠΚ 7) και αγρανάπαυσης (ΚΓΠΚ 8). Παρά τα αιτήματα κρατών-μελών, η Κομισιόν δεν συμφώνησε σε παράταση και για το 2024, οπότε μέχρι νεότερας οι αγρότες κάτοχοι εκμεταλλεύσεις αροτραίων άνω των 100 στρεμμάτων πρέπει να προχωρήσουν σε αμειψισπορά και αγρανάπαυση. Μέχρι να φανεί η τύχη του αιτήματος της Γαλλίας (το υποστηρίζει και η Ελλάδα) που αφορά την εν μέρη υλοποίηση της δέσμευσης αγρανάπαυσης και αφορά το 7% του αγροτεμαχίου (σημείο β. στο ερώτημα 8). Στο αίτημά της η γαλλική αντιπροσωπεία αναφέρει: «Προτείνεται η μερική εφαρμογή του προτύπου ΚΓΠΚ 8 που ισχύει για το έτος εφαρμογής 2024. Στην πράξη, το ποσοστό 7% των ευνοϊκών για τη βιοποικιλότητα στοιχείων που απαιτείται από τον κανονισμό 2015-2021 θα διατηρηθεί, αλλά οι αγρότες θα επιτρέπεται να επιτύχουν αυτό το ποσοστό μόνο με την καλλιεργεία ψυχανθών χωρίς τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων (χωρίς δηλαδή να απαιτείται να έχει ελάχιστο μερίδιο γης σε παύση καλλιεργείας ή μη παραγωγικών στοιχείων).

10 Τελικά ποιες αιρεσιμότητες θα πρέπει να προσέξει ιδιαίτερα ο παραγωγός;

Συνολικά υπάρχουν 9 Κανόνες αιρεσιμότητας. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτούν οι κανόνες που αφορούν αρόσιμες εκτάσεις άνω των 100 στρεμμάτων και αφορούν την αμειψισπορά (ΚΓΠΚ 7) και την αγρανάπαυση (ΚΓΠΚ 8). Για την φυτική κάλυψη (ΚΓΠΚ 6) θα πρέπει να υπάρξουν περαιτέρω εξηγήσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και το ΥΠΑΑΤ, καθώς ο κανόνας αυτός πρακτικά και ρεαλιστικά δεν δύναται να ακολουθηθεί από μερίδα αγροτικών εκμεταλλεύσεων. Πρόκειται ουσιαστικά για έναν κανόνα φτιαγμένο για τη βόρεια Ευρώπη που ουδεμία σχέση μπορεί να έχει με τις καλλιεργητικές συνθήκες στη χώρα μας αναφέρονται έμπειροι γεωπόνοι.

boqballe

**ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥΣ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΤΗΣ BOQBALLE
ΜΕΙΩΝΕΙΣ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΥΞΑΝΕΙΣ
ΤΙΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΟΥ**

Ασύγκριτη επιλογή

για αροτραίες, δενδρώδεις καλλιέργειες, αμπέλια και κηπευτικά

BOQBALLE η επιλογή με το πλήρες πακέτο καινοτομίας
Χωρίς ρυθμίσεις - Απλότητα στη χρήση

- Λίπανση Ακριβώς στα Σύνορα
- Ομοιόμορφη Διασπορά
- Μεταβλητής Δόσης
- Τμηματικός Έλεγχος
- Συνδεσιμότητα με GPS τύπου ISOBUS, TVR, Σειριακή
- Εφαρμογή Χαρτών Λίπανσης
- Διασύνδεση με Αισθητήρες Διάγνωσης Αναγκών των Φυτών

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΤΑΣΙΝΟΣ Α.Ε.

Δίπλα στον αγρότη από το 1978

Μεσοράχη Σέρρες, 30ο χλμ. Εθν. Οδού Σερρών - Δράμας
Τηλ: 23240 22508 | email: info@stasinos.com.gr

 stasinosserrres